

บันทึก

เรื่อง การมอบอำนาจในการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ
กำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๖๒

กรรมการค้าภายใน ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ พณ ๐๔๐๒/๔๕๗๐ ลงวันที่ ๓๑
กรกฎาคม ๒๕๖๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า

๑. ด้วยกรรมการค้าภายในมีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการเปรียบเทียบปรับใน
ความผิดซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว ตามมาตรา ๔๘^๑ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและ
ป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งในมาตราดังกล่าวได้กำหนดให้เลขาธิการมีอำนาจ
เปรียบเทียบปรับได้สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร และกำหนดให้ประธาน
คณะกรรมการส่วนจังหวัดมีอำนาจเปรียบเทียบได้สำหรับในจังหวัดอื่น

๒. การดำเนินการเปรียบเทียบในปัจจุบัน กรรมการค้าภายในได้ส่งพนักงาน
เจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบ และเมื่อพบว่าบุคคลใดกระทำความผิดซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว
พนักงานเจ้าหน้าที่จะเชิญบุคคลนั้นมายังกรรมการค้าภายในเพื่อให้เลขาธิการเปรียบเทียบปรับ

สำหรับในจังหวัดอื่น ๆ พนักงานเจ้าหน้าที่จะเชิญบุคคลที่กระทำความผิดไปมอบให้
ประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัดนั้นเปรียบเทียบปรับ

ในการดำเนินการดังกล่าว ก่อให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินงานของพนักงาน
เจ้าหน้าที่ เพราะเมื่อพบผู้กระทำความผิดก็ต้องเชิญตัวผู้ต้องหากรรมการค้าภายในหรือจังหวัดทุก
ครั้ง และก่อให้เกิดความไม่สะดวกกับผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำความผิดด้วยเพราะบางครั้งได้
ดำเนินการจับกุมในท้องที่ของเขตหรืออำเภอซึ่งอยู่ห่างจากกรรมการค้าภายในหรือศาลากลาง
จังหวัด

๓. กรรมการค้าภายในจึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าเลขาธิการ
หรือประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัดจะมอบอำนาจในการเปรียบเทียบปรับให้กับรองอธิบดีหรือ
รองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือจะมอบอำนาจให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดราคา
สินค้าและป้องกันการผูกขาดหรือหัวหน้าส่วนราชการอื่นเปรียบเทียบปรับแทน ได้หรือไม่
เพื่อที่จะได้ถือเป็นบรรทัดฐานในทางปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณา
ปัญหาดังกล่าวประกอบกับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรรมการค้าภายใน) แล้วมี

^๑ พระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๔๘ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว ให้เลขาธิการ
สำหรับกรุงเทพมหานคร หรือประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัด สำหรับจังหวัดอื่น มีอำนาจเปรียบเทียบได้
เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสิบห้าวันคตินั้นเป็นอันเลิกกัน

ความเห็นว่ เลขาธิการและประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัดเป็นตำแหน่งที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒ มีอำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดไว้ ในเมื่อพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้ากำหนดให้อธิบดีกรมการค้าภายในเป็นเลขาธิการโดยตำแหน่ง^๒และผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัด^๓อธิบดีกรมการค้าภายในหรือผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะเลขาธิการหรือประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัด ย่อมมีอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการหรือประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณีตามพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าฯ แต่เลขาธิการและประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัดหาได้มีอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมการค้าภายในหรือผู้ว่าราชการจังหวัดไม่อำนาจเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าฯ มาตรา ๔๘ เป็นอำนาจเฉพาะตัวของเลขาธิการ สำหรับกรุงเทพมหานคร และประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัด สำหรับจังหวัดอื่น เท่านั้น และพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าฯก็มิได้บัญญัติเรื่องการมอบอำนาจของเลขาธิการหรือประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัดไว้ประกอบกับเลขาธิการมิได้มีฐานะเป็นอธิบดี และประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัดก็มิได้มีฐานะเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด จึงไม่อาจนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการมอบอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๔๒^๔และข้อ ๕๓^๕มาบังคับใช้ได้ ดังนั้น

^๒ พระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๑๕ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดขึ้นในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ โดยมีอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นเลขาธิการโดยตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานและมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ พระราชบัญญัติกำหนดราคาในสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๙ ในจังหวัดหนึ่งนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการส่วนจังหวัดกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการส่วนจังหวัด” ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง กับพาณิชย์จังหวัดเป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ในจังหวัดนั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

ข้อ ๔๒ ในกรณีที่กรมใดมีรองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดี หรือมีทั้งรองอธิบดีและผู้ช่วยอธิบดี อธิบดีจะมอบหมายให้รองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดีปฏิบัติราชการแทนอธิบดีก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

ข้อ ๕๓

ฯลฯ

ฯลฯ

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น จะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดคนใดทำการแทนในนามผู้ว่าราชการจังหวัด ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดก็ได้

เลขธิการและประธานคณะกรรมการส่วนจังหวัด

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่อธิบดีจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น อธิบดีจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองอธิบดีปฏิบัติราชการแทนอธิบดีก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดี ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษาจึงไม่อาจมอบอำนาจในการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔๘ ให้แก่รองอธิบดีรองผู้ว่าราชการจังหวัด พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือหัวหน้าส่วนราชการอื่นได้

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๒๙